

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 17 września 2013 roku powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w T. (poprzednio: (...) Sp. z o.o. w T.) wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 199.760,52 złotych wraz z odsetkami liczonymi od dnia 31 stycznia 2011 roku tytułem odszkodowania za szkodę powstałą w dniu 11 grudnia 2010 roku we Francji na parkingu przy drodze nr (...). Nadto, wniosła o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego.

W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, że w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej zawarła ze spółką (...) p.A umowę przewozu towaru z W. do Francji. Kierowca, będący pracownikiem strony powodowej, w dniu 11 grudnia 2010 roku przewoził towary na terenie Francji. Prowadził zestaw pojazdów składających się z ciągnika siodłowego marki (...) oraz naczepy marki K.. Po około 2 godzinach jazdy zatrzymał się, aby odbyć przerwę w jeździe na czas weekendu. Ustawił pojazd na parkingu w pobliżu (...) de M. przy drodze A 43, prowadzącej w kierunku L.. W porze popołudniowej kierowca został poproszony przez innego kierowcę o pomoc przy pompowaniu kół. Opuścił więc pojazd, nie oddalając się jednak poza parking. Wyłączył zapłon silnika i zamknął kabinę pojazdu. Jedynym urządzeniem, które pozostawił włączone z uwagi na niską temperaturę powietrza, było ogrzewanie. Po pewnym czasie kierowca spostrzegł, że zaparkowany przez niego samochód jest trawiony przez pożar. Kierowca doznał szoku, jednak zareagował od razu. Podbiegł do pojazdu, chcąc wykonać czynności mające na celu ratowanie mienia. Zamierzał użyć gaśnicy, którą woził w kabinie pojazdu. Niestety było już za późno, gdyż kabina została zajęta przez płomienie. Zestawu pojazdów nie udało się uratować. Całkowitemu zniszczeniu uległ także przewożony towar, dokumentacja pojazdu oraz rzeczy należące do kierowcy. Na miejsce zdarzenia powódka wezwała przedstawicieli firmy (...), którzy przetransportowali wraki pojazdów na parking swojej firmy. W związku z faktem, iż pojazdy zostały całkowicie zniszczone, zostały skierowane do kasacji, którą przeprowadziła firma (...). Pojazdy nie były własnością powódki. Powódka korzystała z nich na podstawie umów leasingu, zawartych z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Powódkę łączyła z pozwaną umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym, która obejmowała w ocenie powoda opisane wyżej zdarzenie. W grudniu 2010 roku powódka zgłosiła pozwanej szkodę w celu uzyskania odszkodowania. Pozwana wydała decyzję odmawiającą wypłaty odszkodowania. Powódka odwołała się od niej, jednakże pozwana podtrzymała swoją decyzję odmowną. Ostatecznie, w celu polubownego załatwienia sprawy, powódka dwukrotnie wezwała pozwaną do zapłaty, jednakże pozwana nie uczyniła zadość wezwaniom. W ocenie powódki, decyzja pozwanej była nieuzasadniona, oparta na nierzetelnych ustaleniach i w oczywisty sposób godziła w jej interes prawny. Decyzja odmowna zakładu ubezpieczeń wskazywała, iż odpowiedzialność pozwanej podlegała wyłączeniu ze względu na rzekomy brak dopuszczenia pojazdu do ruchu, przez co miałby on nie być przystosowany do przewozu towarów. Pozwana swoje twierdzenie wysnuła na archiwalnej kserokopii dowodu rejestracyjnego, która została zrobiona na długo przed zdarzeniem i przedstawiała stan prawny pojazdu nieaktualny w dacie powstania szkody. Nie mogła więc stanowić podstawy do ustalenia ważności badania technicznego pojazdu w dniu zdarzenia. Powódka przedstawiła taką kopię dowodu rejestracyjnego, gdyż tylko taką dysponowała. Pozwana została poinformowana o tym wszystkim, a pomimo to, dokonała krzywdzących dla powódki ustaleń. Oryginalne dowody rejestracyjne w chwili wybuchu pożaru znajdowały się w kabinie pojazdu marki (...) i wraz z nią spłonęły. Tymczasem powódka jest przekonana o ważności badań technicznych pojazdów w dniu powstania szkody, nie jest jednak w stanie udokumentować swojego stanowiska, co jest bezpośrednim wynikiem zdarzenia wywołującego szkodę. Po drugie zaś, nawet gdyby hipotetycznie przyjąć, że jeden z pojazdów zestawu nie miał w dacie zdarzenia ważnego badania technicznego, to i tak w żadnym z postanowień obowiązującej strony umowy oraz OWU nie znajdował się zapis umożliwiający pozwanej odmowę wypłaty odszkodowania z uwagi na brak ważnych badań technicznych. Na pewno takim wyłączeniem nie były postanowienia § 3 ust. 1 pkt 6 OWU. Brak badań technicznych nie jest bowiem jednoznaczny z niesprawnością techniczną pojazdu, a już na pewno nie z użyciem pojazdu nieprzystosowanego do przewozu danego rodzaju przesyłek lub prowadzonego przez osobę nieuprawnioną. Stanowisko strony pozwanej pozostaje nieuzasadnione także ze względu na fakt, że nie wyjaśniła ona na czym miałyby polegać rzekoma niesprawność pojazdu lub jego nieprzystosowanie do przewozu danego rodzaju przesyłek.

Pozwana nie podjęła też żadnych kroków, aby ustalić, co było przyczyną zdarzenia wywołującego szkodę. Ustalając wartość przedmiotu sporu powódka wskazała, że w niniejszej sprawie towar uległ całkowitemu zniszczeniu. Fakt ten potwierdzili przedstawiciele strony pozwanej przy przeprowadzeniu oględzin w dniu 28 grudnia 2010 roku. W związku z powyższym na wymiar odszkodowania powinna składać się wartość przewożonego towaru, tj. 151.260,46 złotych (biorąc za podstawę kurs przeliczeniowy Euro z dnia 23 listopada 2011 roku, czyli 4, (...) 33.886,79 Euro). Ponadto, bezpośrednią konsekwencją zdarzenia z dnia 11 grudnia 2010 roku była utylizacja zniszczonych pojazdów. Strona powodowa poniosła koszty tej utylizacji w kwocie 48.500,06 złotych (biorąc za podstawę kurs przeliczeniowy Euro z dnia 24 marca 2011 roku, czyli 4,0270 x 12.043,72 Euro). Dlatego też odszkodowanie winno obejmować także tą kwotę, a więc łącznie 199.760,52 złotych /pозew k. 2-8/.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o zwrot kosztów procesu wg norm przepisanych. Podniosła zarzut braku legitymacji procesowej czynnej po stronie powódki oraz zarzut nie wykazania wysokości szkody. Nadto, podniosła zarzut braku odpowiedzialności za szkodę w ładunku z uwagi na wyłączenie odpowiedzialności na podstawie umowy ubezpieczenia – zaistnienie szkody w pojeździe niesprawnym technicznie i nieprzystosowanym do przewozu przesyłek (§ 3 ust. 1 pkt 6 OWU).

W uzasadnieniu pozwana podniosła, że zaprzecza, aby wartość ładunku wynosiła 151.260,46 złotych. Załączony do pozwu list przewozowy CMR nie zawierał danych o wartości ładunku, a nawet rodzaj ładunku określał w sposób mało czytelny. Innych dowodów powódka nie przedstawiła. Pozwana zaprzeczyła, aby odmawiając wypłaty odszkodowania naruszyła postanowienia umowy łączącej strony. Zaprzeczyła przede wszystkim temu, aby powódka będąc ubezpieczoną w zakresie odpowiedzialności cywilnej była zarazem uprawniona do uzyskania odszkodowania. Wszak zgodnie z umową, z polisy ubezpieczenia OC przewoźnika w ruchu międzynarodowym uprawnionym nie jest podmiot ubezpieczony, ale poszkodowany właściciel ładunku, któremu przysługuje roszczenie w stosunku do ubezpieczonego. Tylko w przypadku, gdyby powódka udowodniła, że sama pokryła szkodę w mieniu nadawcy przesyłki, za którą ponosiła odpowiedzialność z mocy prawa, albo nabyła od nadawcy roszczenie na mocy cesji, miałaby prawo wystąpić z roszczeniem do pozwanej. Powódka nie tylko takiego dowodu nie zgłosiła, ale nawet nie zawarła w pozwie twierdzenia na temat przejęcia od poszkodowanego nadawcy ładunku jego roszczenia odszkodowawczego służącego w stosunku do pozwanej. Pozwana zauważyła również, że ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przewoźnika nie obejmuje szkód powstałych w środkach transportu lub z nimi związanych, tj. jak złomowanie zniszczonych pojazdów. Odpowiedzialność powoda wobec leasingodawcy nie wynika zresztą z umowy przewozu, a co najwyżej mogłaby wynikać z nienależytego wykonania umowy leasingu (doprowadzenia w sposób zawiniony do zniszczenia przedmiotu leasingu). Aby odpowiedzialność ta miała miejsce niezbędna jest jednak wina. Z tych przyczyn pozwana stwierdziła, że powódce w ogóle nie przysługuje legitymacja procesowa czynna w zakresie szkody w przesyłce, gdyż to nie ona ją poniosła, a koszty złomowania zestawu pojazdów, jako szkoda związana ze zniszczeniem tych pojazdów, nie są objęte umową ubezpieczenia zawartą przez strony, bo ta ogranicza się do odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego za szkody w przesyłce. W dalszej kolejności pozwana podniosła, że przyczyną szkody był pożar, który wybuchł nagle w ciągniku siodłowym w czasie zwykłej eksploatacji tego pojazdu i rozprzestrzenił się na przyczepę i znajdujący się w niej ładunek. Ta przyczyna pożaru wskazuje na niesprawność techniczną ciągnika siodłowego, gdyż w takich okolicznościach normalnie nie powstaje pożar. Ocenic trzeba zatem, czy owej niesprawności technicznej powódka nie zawiniła. Aby pojazd mógł przewozić ładunki, musi być dopuszczony do ruchu, co z kolei jest uzależnione od przejścia pozytywnie przez badanie techniczne. Użytkowanie pojazdu bez ważnych badań technicznych jest zatem równoznaczne z używaniem pojazdu niesprawnego i nieprzystosowanego do przewozu przesyłek, gdyż pojazd bez ważnych badań technicznych w ogóle nie powinien znaleźć się w ruchu na drodze publicznej /odpowiedź na pozew k. 76-78/.

Podczas rozprawy w dniu 24 października 2014 roku strona powodowa sprecyzowała, że nie dochodzi odszkodowania z tytułu kosztów utylizacji towaru (pługów), które były przewożony pojazdem i spłonął. Z tego tytułu powódka nie poniosła bowiem żadnych kosztów. Wskazała, że przedmiotem powództwa jest wartość utraconego towaru oraz koszt utylizacji ciągnika siodłowego z naczepą /protokół rozprawy z dnia 24 października 2014 roku k. 221-222/.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w T. została wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 20 listopada 2001 roku pod numerem (...). Przedmiotem jej działalności jest między innymi towarowy transport drogowy pojazdami specjalizowanymi i pojazdami uniwersalnymi oraz pozostała działalność wspomagająca transport lądowy /odpis aktualny z KRS powódki k. 55-60, zeznania świadka W. W. k. 163/.

Pozwana (...) Spółka Akcyjna w W. została wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 19 maja 2001 roku pod numerem (...). Przedmiotem jej działalności jest organizowanie i prowadzenie działalności ubezpieczeniowej bezpośredniej i z nią związanej w zakresie poszczególnych grup ubezpieczeń określonych w dziale II „pozostałe ubezpieczenia osobowe i majątkowe” załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej /odpis aktualny z KRS pozwanej k. 61-71/.

W dniu 4 października 2006 roku powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w T. (poprzednio: (...) Sp. z o.o. w T.) zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowę leasingu operacyjnego nr K 85020, której przedmiotem był ciągnik siodłowy marki D. (...), nabyty przez finansującego (Millennium (...)) od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Podstawowy okres trwania powyższej umowy rozpoczął się z dniem jej zawarcia, a skończyć się miał z upływem ostatniego dnia okresu, za który należna była ostatnia rata wynagrodzenia /umowa leasingu operacyjnego ciągnika siodłowego nr K 85020 k. 25-26, zeznania świadka B. D. k. 202/.

W dniu 30 listopada 2006 roku powódka zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kolejną umowę leasingu operacyjnego nr K 100397, której przedmiotem była naczepa skrzyniowa marki K. (...) P 90/910, nabyta przez Millennium (...) od (...) S.A. Podstawowy okres trwania powyższej umowy rozpoczął się z dniem jej zawarcia, a skończyć się miał z upływem ostatniego dnia okresu, za który należna była ostatnia rata wynagrodzenia /umowa leasingu operacyjnego naczepy skrzyniowej nr K 100397 k. 27-28, załącznik nr 1 do umowy leasingu nr K 100397 zawierający tabelę rat wynagrodzenia k. 29, aneks do umowy leasingu nr K 100397 z dnia 19 grudnia 2006 roku k. 30, zeznania świadka B. D. k. 202/.

W 2010 roku powódka zawarła z pozwaną umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika w ruchu krajowym i międzynarodowym na okres od dnia 20 kwietnia 2010 roku do dnia 19 kwietnia 2011 roku z sumą gwarancyjną wynoszącą 567.460,00 złotych na jedno i na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia /polisa nr (...) k. 31-38/.

Zakres ubezpieczenia określony został w szczególności Ogólnymi warunkami ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym zatwierdzonymi Uchwałą Zarządu (...) Spółki Akcyjnej w W. z dnia 8 sierpnia 2007 roku /dalej: OWU/. Zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 OWU, pozwana obejmowała ochroną ubezpieczeniową: odpowiedzialność cywilną ubezpieczającego wobec osób uprawnionych za utratę, ubytek lub uszkodzenie przesyłki towarowej w międzynarodowym transporcie samochodowym, którą ubezpieczający ponosi zgodnie z postanowieniami Konwencji o Umowie Międzynarodowego Przewozu Drogowego Towarów (CMR), odpowiedzialność cywilną ubezpieczającego za szkody powstałe w wyniku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu, powstałe od chwili przyjęcia przesyłki do przewozu do momentu wydania odbiorcy. W granicach sumy gwarancyjnej ochroną ubezpieczeniową objęta była też odpowiedzialność cywilna ubezpieczającego z tytułu szkód spowodowanych opóźnieniem w przewozie, do wysokości przewoźnego – dla przewozów międzynarodowych. Ochroną ubezpieczeniową została objęta także odpowiedzialność za operacje załadunkowe i rozładunkowe, o ile ubezpieczający ponosi za nie odpowiedzialność zgodnie z przepisami prawa. Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 6 OWU, pozwana nie odpowiadała za szkody powstałe wskutek użycia pojazdu nieprzystosowanego do przewozu danego rodzaju przesyłek, niesprawnego technicznie lub prowadzonego przez osobę nieuprawnioną /ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym k. 39-47/.

W ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej powódkę łączyła ze Spółką (...)p.A. umowa przewozu towarów. W dniu 9 grudnia 2010 roku Spółką (...)p.A. zleciła powódce wykonanie usługi transportowej poza granicami kraju, wewnątrz Unii Europejskiej, wystawiając zlecenie transportowe nr (...) na towar w postaci na pługów do odśnieżania wraz z oprzyrządowaniem, z miejsca załadunku w R. (Republika Włoska), do miejsca rozładunku w C. (Republika Francuska) /list przewozowy CMR k. 12, zlecenie transportowe znajdujące się w załączonych do sprawy aktach szkodowych, dokumenty ewidencyjne zamówienia z dnia 10 grudnia 2010 roku, faktury spedycyjne i upomnienia dotyczące zapłaty za przewożony towar wraz z tłumaczeniami przysięgłymi k. 144-158v., zeznania świadka W. W. k. 163-164, zeznania świadka B. D. k. 202/.

Powódka nie była właścicielem przewożonego towaru /okoliczność bezsporna/.

W wykonaniu powyższej umowy przewozu, w dniu 11 grudnia 2010 roku pracownik powódki (kierowca) W. W. przewoził wyżej wskazane towary na terenie Francji. Prowadził zestaw pojazdów objętych wcześniej opisanymi umowami leasingu operacyjnego, składający się z ciągnika siodłowego marki (...) o numerze rejestracyjnym (...) oraz naczepy marki (...) o numerze rejestracyjnym (...). Zgodnie z obowiązującymi przepisami, kierowca zatrzymał się w celu odbycia przerwy w jeździe na czas weekendu. Ustawił pojazd na parkingu w pobliżu (...) de M., przy drodze nr (...) prowadzącej w kierunku L. /zeznania świadka W. W. k. 163, zeznania świadka B. D. k. 202/.

W trakcie trwającego postoju W. W. został poproszony przez innego kierowcę o pomoc przy pompowaniu kół. W tym celu opuścił swój pojazd, nie oddalając się jednak z terenu parkingu, na którym był zaparkowany. W. W. wyłączył zapłon silnika i zamknął kabinę pojazdu. Jednakże z uwagi na panujące niskie temperatury powietrza, pozostawił włączone ogrzewanie /zeznania świadka W. W. k. 164/.

W trakcie udzielanej przez W. W. pomocy jego kolega spostrzegł, że zaparkowany przez W. W. pojazd trawi pożar. W. W. podbiegł natychmiast do pojazdu, próbując wykonać czynności mające na celu ratowanie mienia. Zamierzał użyć gaśnicy, którą woził w kabinie pojazdu. Niestety, rozprzestrzeniający się w szybkim tempie ogień nie pozwolił mu na jakiegokolwiek skuteczne działanie /dokumentacja fotograficzna k. 13-21, zeznania świadka W. W. k. 164/.

Prowadzony przez W. W. zestaw pojazdów uległ całkowitemu zniszczeniu. Zniszczeniu uległ także przewożony nim towar /dokumentacja fotograficzna k. 13-21, zeznania świadka W. W. k. 164/.

Na miejsce zdarzenia powódka wezwała przedstawicieli firmy (...), którzy przetransportowali wraki pojazdów na parking swojej firmy. Transport ten wyceniony został przez firmę (...) na kwotę 12.043,72 Euro, którą w całości pokryła strona powodowa /faktura z dnia 23 grudnia 2010 roku za transport wraków pojazdów k. 24, kopia przelewu k. 72, zeznania świadka B. D. k. 202/.

Pojazdy, z uwagi na brak możliwości ich dalszego wykorzystywania, zostały skierowane do kasacji, którą przeprowadziła firma (...) /zaświadczenie o kasacji z dnia 14 lutego 2011 roku k. 22 wraz z tłumaczeniem przysięgłym k. 23/.

Powódka nie poniosła kosztów utylizacji przewożonego towaru (pługów), jak i nie poniosła żadnej odpowiedzialności finansowej wobec kogokolwiek, za zniszczony podczas zdarzenia z dnia 11 grudnia 2010 roku towar /okoliczność bezsporna, a nadto: zeznania świadka B. D. k. 202/.

W dniu 16 grudnia 2010 roku powódka zgłosiła pozwanej szkodę powstałą w dniu 11 grudnia 2010 roku /zgłoszenie szkody znajdujące się w załączonych do sprawy aktach szkodowych/.

W dniu 28 czerwca 2011 roku pozwana poinformowała powódkę, że nie widzi podstaw do wypłaty odszkodowania. Wskazała, że do chwili obecnej nie otrzymała dokumentacji, która jest niezbędna do ustalenia odpowiedzialności, a także do likwidacji szkody, a w szczególności: obustronnej kopii dowodu rejestracyjnego ciągnika siodłowego potwierdzającego ważność badań technicznych, dokumentu będącego potwierdzeniem utylizacji towaru, reklamacji wraz z notą obciążeniową wystawionych na firmę powódki przez poszkodowanego. Wobec powyższego uznała, że

brak jest podstaw do wypłaty odszkodowania /pismo pozwanej z dnia 28 czerwca 2011 roku odmawiające wypłaty odszkodowania znajdujące się w załączonych do sprawy aktach szkodowych/.

W piśmie z dnia 18 kwietnia 2012 roku pełnomocnik powódki, nie zgadzając się z argumentami pozwanej usprawiedliwiającymi, jej zdaniem, odmowę wypłaty powódce odszkodowania, wniósł o uznanie roszczenia powódki w całości. Natomiast w piśmie z dnia 18 czerwca 2012 roku pełnomocnik powódki ponaglił pozwaną, żądając przyspieszenia wypłaty odszkodowania za powstałą szkodę /pisma pełnomocnika powódki: z dnia 18 kwietnia 2012 roku i z dnia 18 czerwca 2012 roku znajdujące się w załączonych do sprawy aktach szkodowych/.

W piśmie z dnia 2 października 2012 roku pozwana ponownie poinformowała powódkę, iż nie zachodzą podstawy do wypłaty odszkodowania. Wskazała, że powódka zawarła umowę ubezpieczenia na ściśle określonych warunkach, które znajdują swoje odzwierciedlenie w zapisach polisy oraz w OWU i dobrowolnie zgodziła się na wykonanie i spełnienie określonych czynności, działań, świadczeń. W treści OWU w sposób jednoznaczny zostały wskazane wyłączenia odpowiedzialności (§ 3 ust. 1 pkt 6 OWU). Dokumentacja, jaką posiada pozwana, wskazuje na to, że pojazd w momencie powstawania szkody nie był dopuszczony do ruchu zgodnie z obowiązującymi przepisami, przez co nie był również przystosowany do przewozu towarów. Dowód rejestracyjny potwierdził, że na dzień szkody pojazd nie posiadał ważnych badań technicznych. O wyjaśnienie tego faktu pozwana kilkakrotnie występowała do ubezpieczającego, zarówno drogą e-mailową, jak i w oficjalnym piśmie z dnia 28 czerwca 2011 roku. Do dnia dzisiejszego powódka nie przedstawiła potwierdzenia, że przedmiotowy pojazd takie badanie przeszedł, przez co został dopuszczony do ruchu. W związku z brakiem odpowiedzialności ubezpieczyciela za zdarzenie, pozwana nie podejmowała kroków związanych z ustaleniem wartości szkody w towarze, tym bardziej, że ubezpieczona nie przedstawiła noty za towar, jaką została obciążona z tytułu przedmiotowej szkody wraz z informacją, czy nota ta została przez powódkę uregulowana na rzecz strony uprawnionej - właściciela towaru /pismo pozwanej z dnia 2 października 2012 roku odmawiające wypłaty odszkodowania k. 48-49/.

W dniu 25 lutego 2013 roku powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 199.760,52 złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od upływu 30 dni od dnia zgłoszenia szkody tytułem odszkodowania za szkodę nr (...) z dnia 11 grudnia 2010 roku, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego /wezwanie do zapłaty z dnia 25 lutego 2013 roku k. 50-52/.

W dniu 14 września 2013 roku powódka po raz drugi wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 199.760,52 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za szkodę nr (...) z dnia 11 grudnia 2010 roku, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego /wezwanie do zapłaty z dnia 14 września 2013 roku k. 53 wraz z dowodem nadania k. 54/.

Pozwana nie uczyniła zadość powyższym wezwaniom do zapłaty /okoliczność bezsporna/.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dowodów w postaci dokumentów, w tym – dokumentów znajdujących się w załączonych do sprawy aktach szkodowych oraz zeznań świadków: W. W. i B. D.. Przedstawione wyżej okoliczności nie zostały w skuteczny sposób zakwestionowane przez stronę przeciwną do podnoszącej je.

Sąd pominął zeznania świadków: K. D. i D. B., jako nieprzydatne z punktu widzenia rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Świadek B. nie miał żadnej istotnej wiedzy na temat dokonywania systematycznych przeglądów technicznych u powódki, jak również na temat wykonania takiego przeglądu w pojeździe, który uległ pożarowi. Przede wszystkim jednak, zarówno jeśli chodzi o zeznania świadka B. na wyżej wskazane okoliczności, jak i zeznania świadka D. na okoliczność przeprowadzania badań technicznych u powódki, w tym ich dokumentowania i księgowania – przedstawione przez świadków wiadomości okazały się zbędne w kontekście przyjętej podstawy rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie bezspornym jest, iż w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej powódkę łączyła ze Spółką (...)p.A. umowa przewozu towarów i w dniu 9 grudnia 2010 roku Spółka (...)p.A. zleciła powódce wykonanie usługi transportowej poza granicami kraju - w transporcie międzynarodowym wystawiając zlecenie transportowe nr (...) na przewóz towaru z miejsca załadunku - R. (Republika Włoska) i do miejsca rozładunku - C. (Republika Francuska). Bezspornym jest także to, iż w dniu 11 grudnia 2010 roku zatrudniony przez powoda kierowca W. W. przewoził objęte powyższą umową towary na terenie Francji, używając w tym celu leasingowanych przez powódkę pojazdów w postaci ciągnika siodłowego marki (...) o numerze rejestracyjnym (...) oraz naczepy marki (...) o numerze rejestracyjnym (...). Podczas przerwy w przewozie przerwy i postoju na parkingu przy drodze nr (...) prowadzącej w kierunku L. doszło do wybuchu pożaru, w efekcie którego oba pojazdy wraz z przewożonym towarem uległy całkowitemu zniszczeniu.

Poza sporem pozostaje także fakt zawarcia przez strony sporu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika w ruchu krajowym i międzynarodowym, która została zawarta na okres od dnia 20 kwietnia 2010 roku do dnia 19 kwietnia 2011 roku, z sumą gwarancyjną wynoszącą 567.460,00 złotych na jedno i na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

Zgodnie z treścią art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Przedmiotem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest zatem odpowiedzialność ubezpieczającego za szkody wyrządzone osobom trzecim, a więc szkody wyrządzone wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (art. 471 i n. k.c.), jak i szkody wyrządzone na skutek czynu niedozwolonego. Jest to więc ubezpieczenie jego odpowiedzialności za wyrządzenie szkody opartej na zasadzie winy, ryzyka, słuszności oraz w sytuacjach, gdy odpowiedzialności nadano charakter absolutny (bezwzględny). Jeżeli ogólne warunki ubezpieczenia przewidują odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń, zakład ubezpieczeń może również ponosić odpowiedzialność za szkody wyrządzone z winy umyślnej. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej sięga tak daleko, jak odpowiedzialność cywilna ubezpieczającego. Uprawniona jest zatem teza, że odpowiedzialność ubezpieczyciela ma charakter wtórny do odpowiedzialności cywilnej wskazanego w ustawie lub w umowie podmiotu.

Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela niekiedy nie pokrywa się w pełni z zakresem odpowiedzialności samego ubezpieczającego. Przede wszystkim o zakresie odpowiedzialności decyduje umowa ubezpieczenia oraz treść ogólnych warunków ubezpieczenia oraz przepisy kodeksu cywilnego. Stosunek wynikający z umowy ubezpieczenia OC ma charakter akcesoryjny wobec cywilnoprawnego stosunku odszkodowawczego, jaki może zaistnieć pomiędzy sprawcą szkody a poszkodowanym, z tym że co do zasady zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela nie może być wyższy od zakresu odpowiedzialności ubezpieczonego. Inaczej mówiąc, roszczenie poszkodowanego względem ubezpieczyciela wyznaczają granice jego odpowiedzialności względem ubezpieczonego (dłużnika z bezpośredniego stosunku zobowiązaniowego - deliktowego lub kontraktowego). Wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego wywiera ten skutek, że ubezpieczony może liczyć na to, że naprawienie szkody wyrządzonej przez niego nastąpi przez zakład ubezpieczeń, a zatem że nie wystąpi w jego majątku uszczerbek związany z koniecznością zaspokojenia świadczenia należnego poszkodowanemu. W razie uzyskania przez poszkodowanego tytułu egzekucyjnego wobec bezpośredniego sprawcy (ubezpieczonego) aktualizuje się ewentualny obowiązek ubezpieczyciela, wynikający z umowy ubezpieczenia względem ubezpieczonego (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 1970 r., II CR 679/70, OSN 1971, nr 7-8, poz. 135).

Stosunek ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ma charakter odszkodowawczy. Świadczenie ubezpieczyciela nie powinno więc przewyższać wysokości szkody poniesionej przez ubezpieczonego. Biorąc pod uwagę przedmiot ubezpieczenia, szkoda w majątku ubezpieczonego odpowiadać będzie wysokości zobowiązania z tytułu szkody wyrządzonej osobie trzeciej. Należy tu jednak rozróżnić pojęcie uszczerbku w majątku ubezpieczonego sprawcy i pojęcie szkody w dobrach poszkodowanego. Zobowiązanie do naprawienia szkody będzie obejmowało pełną szkodę

(stratę rzeczywistą i utracone korzyści), co dla ubezpieczającego będzie stanowiło tylko stratę rzeczywistą (patrz: E. K., Odszkodowanie ubezpieczeniowe..., s. 50).

Przepis art. 822 § 4 k.c. stanowi, że uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia OC może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela. Przez „uprawnionego do odszkodowania” należy rozumieć właśnie poszkodowanego. Z treści powołanego przepisu wynika, że jeżeli osoba ponosząca odpowiedzialność cywilną za szkodę jest ubezpieczona w zakresie odpowiedzialności cywilnej, poszkodowany ma dwóch dłużników: tę osobę oraz ubezpieczyciela. Przepis ten nie wyklucza rzecz jasna możliwości żądania przez poszkodowanego odszkodowania wyłącznie od osoby odpowiedzialnej za szkodę. Jeżeli zakład ubezpieczeń zapłaci poszkodowanemu należne mu odszkodowanie, to ustaje obowiązek odszkodowawczy ubezpieczonego. Jeżeli natomiast roszczenie poszkodowanego zaspokoi ubezpieczony ponoszący odpowiedzialność cywilną za szkodę, to może on następnie kierować do ubezpieczyciela roszczenie o zapłatę na jego rzecz odszkodowania ubezpieczeniowego, równego odszkodowaniu, które zapłacił on uprzednio poszkodowanemu. Należy jednak zauważyć, iż zakład ubezpieczeń będzie zobowiązany zapłacić odszkodowanie ubezpieczonemu, który samodzielnie zaspokoił roszczenia poszkodowanego, w takim zakresie, w jakim roszczenia te były zasadne (patrz: J. Orlicka, Roszczenie regresowe ubezpieczonego do zakładu ubezpieczeń w ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej (w:) Prawo wobec wyzwań współczesności, Poznań 2006, s. 341).

Mając powyższe na uwadze oraz przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy na trafność podniesionego przez pozwaną zarzutu braku legitymacji procesowej czynnej po stronie powodowej Spółki w zakresie dochodzonego pozwem roszczenia o zasądzenie odszkodowania w wysokości 199.760,52 złotych. Z treści powołanych wyżej przepisów wyraźnie bowiem wynika, że ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej dotyczy szkód wyrządzonych osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Przesłanką powstania obowiązku świadczenia przez ubezpieczyciela z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest stan odpowiedzialności cywilnej ubezpieczającego (ubezpieczonego) za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2004 roku, V CK 187/03, Wokanda 2004/7-8/15). Innymi słowy, o czym wyraźnie stanowi przepis art. 822 § 4 k.c., uprawnionym do dochodzenia odszkodowania jest pokrzywdzony. Na kanwie rozpatrywanego przypadku osobą trzecią (pokrzywdzonym) jest właściciel (nadawca) przewożonych w dniu 11 grudnia 2010 roku towarów, które, w wyniku pożaru, uległy całkowitemu zniszczeniu. Zatem, tylko i wyłącznie właściciel (nadawca) tych towarów byłby uprawniony do dochodzenia odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym od (...) Spółki Akcyjnej w W. za szkodę, jaką faktycznie poniósł w wyniku zaistnienia zdarzenia z dnia 11 grudnia 2010 roku. Skoro bowiem to jego towar uległ zniszczeniu, on też poniósł związane z tym straty materialne. Powodowa Spółka, nie będąc właścicielem przewożonego towaru, nie podniosła żadnej szkody związanej z jego zniszczeniem. Nie można zatem mówić o tym, aby była osobą trzecią (stroną poszkodowaną), mogącą skorzystać z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Owszem, gdyby ubezpieczony (strona powodowa) ponoszący odpowiedzialność cywilną za szkodę zaspokoił roszczenie poszkodowanego (właściciela towaru), to mógłby on następnie kierować do zakładu ubezpieczeń (strony pozwanej) roszczenie o zapłatę na jego rzecz odszkodowania wynikającego z zawartej umowy ubezpieczenia, które, co do zasady, winno być równego odszkodowaniu, które zapłacił on uprzednio poszkodowanemu (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 1970 roku, II CR 679/70, OSNC 1971/7-8/135). W uzasadnieniu cytowanego wyroku wskazano, iż jeżeli ubezpieczający /ubezpieczony/ zapłacił na podstawie prawomocnego orzeczenia /sądowego lub arbitrażowego/ zasądzone na rzecz poszkodowanego odszkodowania za szkodę wynikłą ze zdarzenia objętego umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, to podstawą prawną jego roszczeń w stosunku do ubezpieczyciela są przepisy kodeksu cywilnego dotyczące umowy ubezpieczenia /art. 805 i nast. k.c./ oraz postanowienia ogólnych i szczególnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, na podstawie których umowa została zawarta. Z taką jednak sytuacją nie mieliśmy do czynienia w stanie faktycznym niniejszej sprawy. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w T. nie tylko nie udowodniła, ale nawet nie próbowała wykazywać, by sama pokryła szkodę w mieniu właściciela towaru, za którą ponosiła odpowiedzialność, czy to dobrowolnie, czy to z mocy wiążącego ją wyroku sądowego. Wręcz przeciwnie – podniosła, że nie zapłaciła nadawcy towaru

odszkodowania za ładunek utracony podczas wykonywania przez nią umowy przewozu. Zgodnie z § 2 Ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym, który jest podstawą odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń, ubezpieczeniu podlega wyłącznie przesyłka towarowa w międzynarodowym transporcie samochodowym, nie zaś środek transportu który jest ona przewożona. Tym samym w oparciu o wiążącą strony umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej brak jest podstaw odpowiedzialności pozwanego za koszty utylizacji ciągnika siodłowego (...) i naczepy K.. Pojazdy te nie były objęte umową ubezpieczenia na którą powołuje się w pozwie powód, a tym samym indyferentne jest, czy były jego własnością, czy też stanowiły przedmiot leasingu. Potencjalnie powód na podstawie łączącej strony umowy ubezpieczenia mógłby dochodzić zwrotu poniesionych i udokumentowanych kosztów utylizacji zniszczonej przesyłki towarowej będącej przedmiotem przewozu. Podczas rozprawy w dniu 24 października 2014 roku powodowa Spółka oświadczyła, iż w niniejszym postępowaniu nie dochodzi zwrotu kosztów utylizacji przewożonego towaru, który został zniszczony w wyniku pożaru. Tym samym w niniejszej sprawie nie zachodzą podstawy odpowiedzialności pozwanego wobec powoda za zniszczenie przesyłki przewożonej w międzynarodowym transporcie samochodowym.

W tym miejscu należy jeszcze raz podkreślić, iż zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nakłada na zakład ubezpieczeń obowiązek wyrównania szkody w razie nastąpienia określonego w umowie wypadku. Adresatem tego świadczenia odszkodowawczego jest osoba trzecia, która doznała uszczerbku majątkowego lub niemajątkowego, jakkolwiek samo zdarzenie wyrządzające szkodę obciąża ubezpieczonego, a nie ubezpieczyciela. Zakład ubezpieczeń staje się zobowiązany wobec poszkodowanego z racji wiążącej go umowy z ubezpieczającym. Nie ustaje jednak odpowiedzialność ubezpieczonego wobec poszkodowanego, choć może ona być odsunięta w czasie. Poszkodowany z własnego wyboru może wystąpić z roszczeniem zarówno przeciwko ubezpieczycielowi, jak i ubezpieczonemu, albo łącznie przeciwko nim obydwu. Nic też nie stoi na przeszkodzie, aby ubezpieczony wyrównał szkodę dobrowolnie, uprzedzając rozstrzygnięcie sporu między poszkodowanym a zakładem ubezpieczeń, względnie – świadcząc zanim jeszcze zasądzona od dłużnika -(ubezpieczyciela) suma zostanie wyegzekwowana. We wszystkich tych przypadkach zakład ubezpieczeń nie staje się wolny od obowiązku świadczenia tyle tylko, że jego wierzycielem w następstwie wiążącej go umowy z ubezpieczonym jest ten ubezpieczony, o ile ustawa lub umowa tej odpowiedzialności nie wyłącza (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2004 roku, III CK 372/03, Lex nr: 146326). W stanie faktycznym niniejszej sprawy okolicznością niekwestionowaną jest brak pokrycia przez powoda szkody osobie trzeciej (właścicielowi zniszczonego towaru). (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w T. nie może wobec tego przedstawić pozwanemu zakładowi ubezpieczeń jakiejkolwiek sumy świadczenia, za którą ta przejęła odpowiedzialność. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dotyczy wyłącznie szkód wyrządzonych osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony, nie zaś – szkód wyrządzonych ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu. Tylko bowiem w wypadku, gdyby powód udowodnił, że sam pokrył szkodę w mieniu nadawcy przesyłki za którą ponosił odpowiedzialność na mocy Konwencji CMR, albo w inny sposób nabył od nadawcy roszczenie obejmujące szkodę w przesyłce, miałby prawo wystąpić przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. z roszczeniem odszkodowawczym. Skoro takie roszczenie powodowi w niniejszej sprawie nie przysługuje, (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w T. nie posiada w niniejszym sporze legitymacji czynnej, co skutkowało oddaleniem powództwa.

O kosztach procesu sąd – na podstawie art. 98 § 1 KPC – rozstrzygnął z zastosowaniem zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Powyższe znajduje uzasadnienie w fakcie, iż powództwo - zostało oddalone. To więc (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w T. uległ w całości swoich żądań i to ten podmiot winny ostatecznie obciążać koszty poniesione przez stronę pozwaną Na koszty (...) Spółki Akcyjnej w W. składały się koszty zastępstwa procesowego w postaci wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 3.600,00 zł (por. § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) oraz opłata skarbową od dokumentu pełnomocnictwa w kwocie 17,00 złotych (k. 80).

Ponadto na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 roku Nr 90, poz. 594 ze zm.) w związku z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., Sąd nakazał ściągnąć od powódki

na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 167,16 złotych tytułem wydatków poniesionych w toku postępowania tymczasowo przez Skarb Państwa, które obejmowały koszty stawiennictwa na rozprawę w dniu 16 maja 2014 roku świadka W. W. /postanowienie k. 180/.